

POPULAR VERSION

ILANI YA CHAMA CHA MAPINDUZI YA UCHAGUZI MKUU WA MWAKA 2025

*Kazi na Utu,
Tunasonga Mbele*

Popular Version

**ILANI YA CHAMA CHA
MAPINDUZI YA UCHAGUZI MKUU
WA MWAKA 2025**

Kazi na Utu, Tunasonga Mbele

Ujumbe wa Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan

Mwenyekiti wa CCM na Mgombea Urais wa
Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, 2025 →

Ndugu Watanzania Wenzangu,

Ninawakaribisha katika Ilani ya Chama cha Mapinduzi (CCM) ya Uchaguzi Mkuu wa Mwaka 2025. Ilani hii ndiyo ahadi ya CCM kwa Watanzania juu ya hatua tutakazochukua katika miaka mitano ijayo ili kuendelea kukuza uchumi na kipato cha wananchi, kuinua hali za maisha ya Watanzania wote, kuimarisha ustawi wa jamii, kulinda amani, usalama na utulivu katika nchi, na kudumisha demokrasia na utawala bora.

Kwa niaba ya CCM na Serikali yake, ninawashukuru sana Watanzania wote kwa imani kubwa mliyotupatia kupitia Uchaguzi Mkuu wa Mwaka 2020 uliotupatia uhalali wa kuunda Serikali. Katika kipindi cha miaka mitano iliyopita, na katika kipindi chote cha uongozi wake, CCM imeendelea kusimamia mageuzi makubwa ya kiuchumi, kisiasa, kijamii na kiutamaduni. Ninawaahidi kuwa tutaendelea na mageuzi haya kwa lengo la kutokomeza umaskini, kuinua hali za maisha ya Watanzania wote na kuinua ustawi wa jamii na Taifa letu. Ninaomba muendeleo kuamini CCM na kuwachagua wagombea wake wote kwa nafasi za Urais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Urais wa Zanzibar, Ubunge, Ujumbe wa Baraza la Wawakilishi na Udiwani.

Ndugu Watanzania Wenzangu, Mtakumbuka kuwa tulipoanza utekelezaji wa Ilani ya CCM ya Uchaguzi Mkuu wa Mwaka 2020 Taifa letu lilipata msiba mkubwa kufuatia kufariki kwa aliyekuwa Mwenyekiti wa CCM na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Dkt. John Pombe Joseph Magufuli, aliyefariki dunia tarehe 17 Machi 2021. Hayati Dkt. Magufuli alikuwa kiongozi jasiri, imara na mwenye uthubutu, sifa ambazo zilimuwezesha kutekeleza na kufanikisha mambo makubwa ndani ya muda mfupi alioongoza. Tutamkumba daima Dkt. Magufuli kwa mchango wake aliutoa katika maendeleo ya nchi yetu. Ninakushukuruni Watanzania wote kwa jinsi mlivyoniombea na kusimama nami katika kipindi cha majonzi na mpito kufuatia msiba huo. Ninamshukuru Mungu kwa jinsi ambavyo ametuwezesha kutunza amani na umoja wa Taifa letu katika kipindi hicho cha mpito. Ninaendelea kuwaahidi kuwa tutaendelea kusimamia utekelezaji wa yote mema ambayo Dkt. Magufuli aliyaanzisha, na kufanya mengine mengi mapya.

Ndugu Watanzania Wenzangu, Mwaka huu Taifa letu limetengeneza Dira mpya itakayoongoza mipango ya maendeleo ya nchi yetu kwa kipindi cha miaka 25 ijayo. CCM inaunga mkono matarajio yote yaliyoanishwa katika Dira ya Taifa ya Maendeleo 2050, na tunaahidi kuyatekeleza kikamilifu. Ilani hii imezingatia kikamilifu maudhui na vipaumbele vilivyobanishwa katika Dira ya Taifa ya Maendeleo 2050. Kwa kipindi cha miaka mitano ijayo (2025-2030), CCM itaisimamia Serikali ili kuhakikisha kwamba tunaendelea kujenga uchumi imara, jumuishi na shindani; kulinda amani usalama na utulivu; na kuimarisha ustawi wa Watanzania kwa kuwawezesha kiuchumi na kufungua fursa zaidi za ajira na biashara.

Maudhui ya Ilani hii yamezingatia maoni na matarajio ya wanachama wa CCM, wananchi na wadau mbalimbali walioshiriki kutoa maoni yao kuhusu mambo ya kuzingatiwa katika Ilani ya Uchaguzi wa CCM ya Mwaka 2025. Kwa niaba ya CCM, ninawashukuru wote walioshiriki kutoa maoni yao, ikiwa ni pamoja na wanachama wa CCM, vijana, wanawake, Baraza la Wazee, vyuo vikuu, wasanii, Chama cha Muziki Tanzania, na Shirikisho la Asasi za Kiraia Tanzania.

Ninakishukuru kwa dhati chama changu CCM, kwa kuiteua kuwa Mgombea wa kiti cha Urais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na kumteua Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi kuwa mgombea wa kiti cha urais wa Zanzibar. Aidha, ninawashukuru wajumbe wa Mkutano Mkuu wa CCM kwa kuridhia Balozi Dkt. Emmanuel John Nchimbi kuwa mgombea mwenza. Ninaamini kwa pamoja tutaimarisha mafanikio tuliyoyapata na kufanya mengi mapya katika kufikia malengo tuliyojiwekea ya kuboresha maisha ya Watanzania kwa kuzingatia kauli mbiu yetu: ***Kazi na Utu, Tunasonga Mbele!***

Ndugu Watanzania wenzangu, ninaomba kura zenu za NDIYO kwangu binafsi nikiwa Mgombea kwa nafasi ya Urais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi kwa nafasi ya Urais wa Zanzibar, na wagombea wote wa CCM katika nafasi za ubunge, ujumbe wa Baraza la Wawakilishi, na udiwani.

Mungu Ibariki Afrika; Mungu Ibariki Tanzania.

Kazi na Utu, Tunasonga Mbele!

Kidumu Chama Cha Mapinduzi

Dkt. Samia Suluhu Hassan _____

***Mwenyekiti wa CCM na Mgombea Urais wa
Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mwaka 2025***

Ujumbe wa Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi

Makamu Mwenyekiti wa Chama cha
Mapinduzi Zanzibar na Mgombea
wa Urais wa Zanzibar, 2025 →

Ndugu Wananchi Wenzangu,

Kwa heshima na taadhima, ninatumia fursa hii kuwashukuru kwa dhati kwa kunichagua kuwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi wa Awamu ya Nane katika Uchaguzi Mkuu uliofanyika Oktoba, 2020. Aidha, ninapenda kuwashukuru kwa kuendelea kudumisha amani, umoja na mshikamano wa kitaifa ambao umechangia kupata mafanikio makubwa katika kipindi cha miaka mitano (2020 – 2025) ya utekelezaji wa Ilani ya CCM, hususan katika ukuaji wa uchumi, kuimarika kwa huduma za jamii ikiwamo sekta za elimu, afya, maji na ujenzi wa miundombinu. Hali hii imewasukuma wanachama wa CCM kupitia Mkutano Maalumu wa CCM uliofanyika tarehe 18 na 19 Januari, 2025 kupendekeza jina langu kuwa Mgombea wa Urais wa Zanzibar, kupitia Chama Cha Mapinduzi.

CCM imeendelea kuhakikisha kuwa Ilani za Uchaguzi Mkuu zinaweka mazingatio maalumu kwa Zanzibar, kwa lengo la kudumisha Mapinduzi Matukufu ya Zanzibar, na kuimarisha Muungano wa Tanganyika na Zanzibar ikiwa ni sehemu ya tunu ya kitaifa. Katika kipindi cha miaka mitano ijayo (2025 – 2030), CCM itaendelea kuweka mazingira bora na kuwa kinara wa maendeleo kwa kuweka vipaumbele muhimu vya kuinua uchumi na kuboresha ustawi wa wananchi. Miongoni mwa vipaumbele hivyo ni: kuimarisha mshikamano wa Wazanzibari kwa kudumisha amani na maridhiano; kujenga uchumi imara unaonufaisha kila mwananchi; na kuimarisha upatikanaji wa ajira hususan kwa vijana kwa kuzalisha angalau ajira 350,000 katika sekta rasmi na isiyo rasmi ifikapo mwaka 2030.

Ndugu Wananchi wenzagu, CCM itaweka vipaumbele vya kuimarisha uchumi endelevu, huduma za afya, elimu na maji, miundombinu ya usafiri na usafirishaji na nishati, kuanzisha hifadhi ya Taifa ya chakula na kuongeza uzalishaji wa ndani. CCM itaweka msisitizo maalumu kuwainua wananchi kiuchumi kwa kutoa mikopo nafuu na kushajiisha matumizi ya teknolojia na mafunzo ya umahiri katika uzalishaji sambamba na kusimamia upatikanaji wa masoko. Katika kuimarisha haiba ya miji, CCM itaendelea kuanzisha makaazi bora na kusimamia maendeleo ya miji kwa kutumia teknolojia za kisasa za ujenzi unaozingatia mipango miji na usafi wa mazingira. Aidha, CCM itajikita katika kuanzisha hifadhi ya mafuta ya petroli na dizeli ili kuhakikisha upatikanaji endelevu wa nishati hiyo na kupunguza athari za mabadiliko ya bei. CCM itaimarisha ushirikiano na sekta binafsi ili kukuza sekta za uchumi wa buluu, viwanda, kilimo na huduma, kwa lengo la kuongeza Pato la Taifa na ustawi wa wananchi.

Ninakishukuru kwa dhati chama changu, CCM, kwa kututeua; mimi kuwa Mgombea wa Kiti cha Urais wa Zanzibar, na Dkt. Samia Suluhu Hassan kuwa Mgombea wa Kiti cha Urais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, pamoja na kuridhia Balozi Dkt. Emmanuel John Nchimbi kuwa Mgombea Mwenza. Ninaamini kwa pamoja tutaendeleza mafanikio tuliyoyapata na kufanya mengi mapya katika kufikia malengo tuliojiwekea ya kuboresha maisha ya Watanzania.

Ndugu Wananchi wenzangu, Ninaomba kura zenu za NDIYO kwangu binafsi Mgombea wa Urais wa Zanzibar, Dkt. Samia Suluhu Hassan, Mgombea Urais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na wagombea wote wa CCM katika nafasi za Ubunge, Ujumbe wa Baraza la Wawakilishi na Udiwani. °

Kwa heshima kubwa, naahidi kwamba, nitaongeza kasi ya maendeleo kwa kuimarisha vyanzo vya mapato, kukuza uchumi wa Zanzibar, na kuhakikisha wananchi wote wananufaika na huduma bora za jamii.

Mungu Ibariki Afrika; Mungu Ibariki Tanzania.

Kazi na Utu, Tunasonga Mbele!

Kidumu Chama Cha Mapinduzi

Dkt. Hussein Ali Mwinyi

**Makamu Mwenyekiti wa CCM Zanzibar na Mgombea
Urais wa Zanzibar**

SURA
01.

*Dira na Msingi wa
Mafanikio ya CCM*

DIRA YA CCM

Kuona Tanzania yenye ustawi kwa wote, nchi inayozingatia na kuheshimu utu, haki na usawa, na Taifa imara linalojitegemea.

MALENGO YA CCM

1

Kuimarisha Uchumi

2

Kuwawezesha wananchi kuongeza kipato

3

kuboresha maisha ya watu na ustawi wa jamii

4

Kuimarisha Miundombinu ya Kisasa ya Usafiri na Usafirishaji

5

Kulinda na kuimarisha amani, utulivu na usalama wa nchi

1. Kuimarisha Uchumi

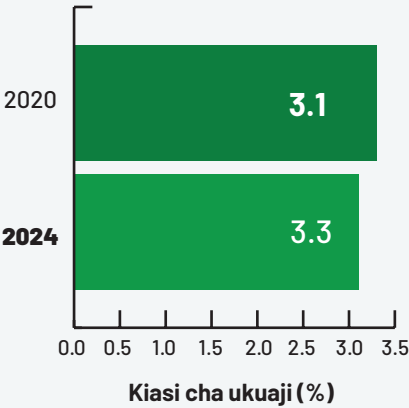
Kukuza
Uchumi

Mfumuko wa Bei

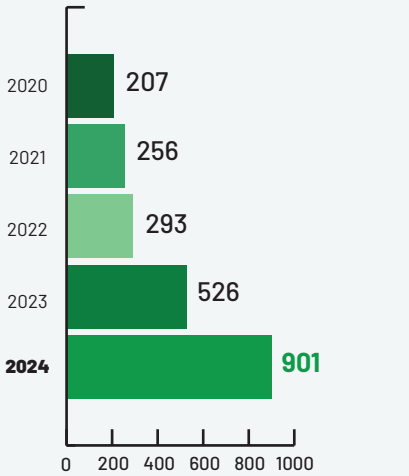
Kupungua Wastani wa Mfumuko wa bei

Kuongeza Miradi ya uwekezaji

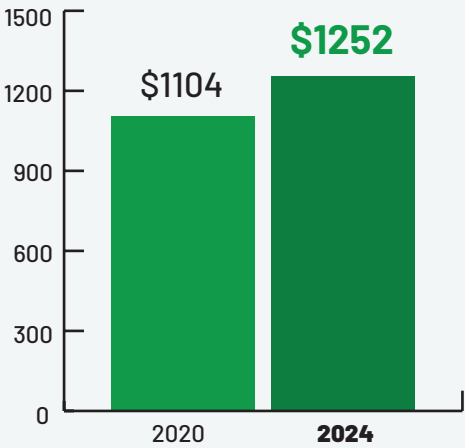
Miradi ya uwekezaji iliyosajiliwa na Kituo cha Uwekezaji Tanzania (TIC)

Kuongezeka kwa Pato la Mwanachi

Ongezeko la Pato la mtu kwa thamani ya Dola

2. Kuwaweza Wananchi Kiuchumi

Mikopo
isiyo na
Riba

TZS
99.5
bilioni

thamani ya mkopo
kwa wanawake

TZS
45.1
bilioni

thamani ya mkopo
kwa wenye ulemavu

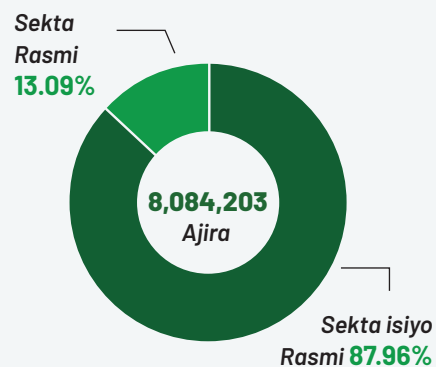
TZS
96.3
bilioni

thamani ya mkopo
kwa vijana

Ajira

Idadi ya Ajira rasmi na zisizo rasmi zilizozalishwa kwa ujumla

Masoko

33

Idadi ya Masoko yaliyojengwa

Stendi ya Mabasi

34

Idadi ya Stendi za Mabasi zilizojengwa

3. Sekta ya Uzalishaji

Kilimo cha
Umwagiliaji

2020

561,383 → 983,466

2024

*Kuongezeka kwa eneo la
kilimo cha umwagiliaji*

Utoshelevu
wa Chakula

*Utoshelevu na usalama wa
chakula umeongezeka*

2020

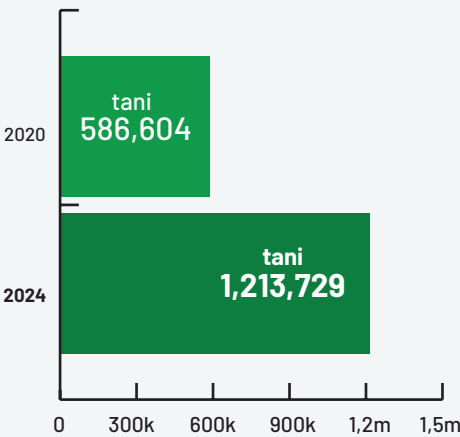
114% → 128%

2024

Matumizi
ya
Mbolea

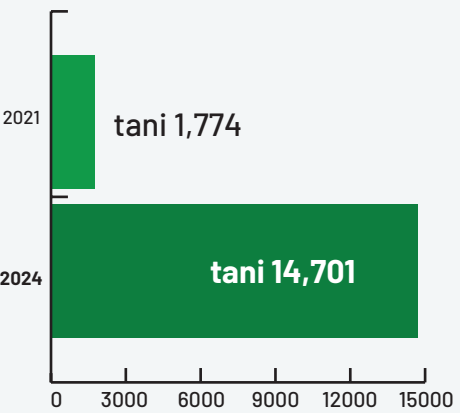
*Kuongezeka kwa matumizi ya
mbolea kwa wakulima nchini*

Mauzo ya
Nyama

*Kuongezeka kwa mauzo ya
nyama nje ya nchi*

Mikopo

Idadi ya boti za kisasa
za uvuvi zilizotolewa
kwa Mkopo

Idadi ya vizimba
vya ufugaji samaki
vilivyotolewa kwa
mkopo

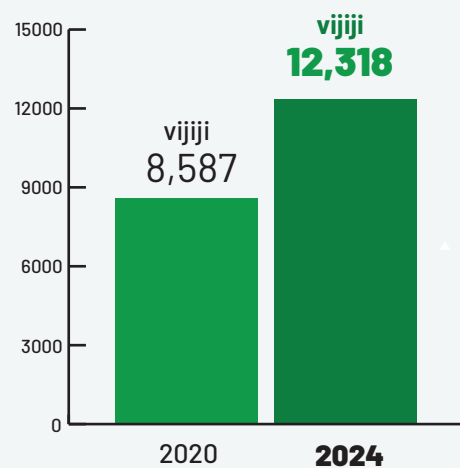
Umeme

Umeme Vijijini

Kuongezeka kwa vijiji vinavyopata huduma ya umeme

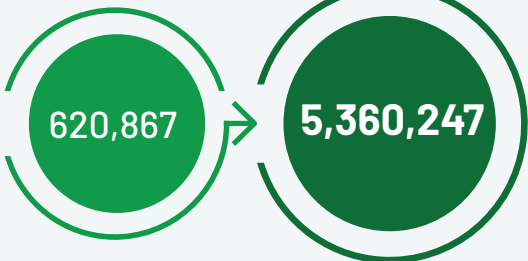
Idadi ya
Watalii

Idadi ya Watalii kutoka nje ya nchi imeongezeka

2020

2024

Kipato
kutokana
na Utalii

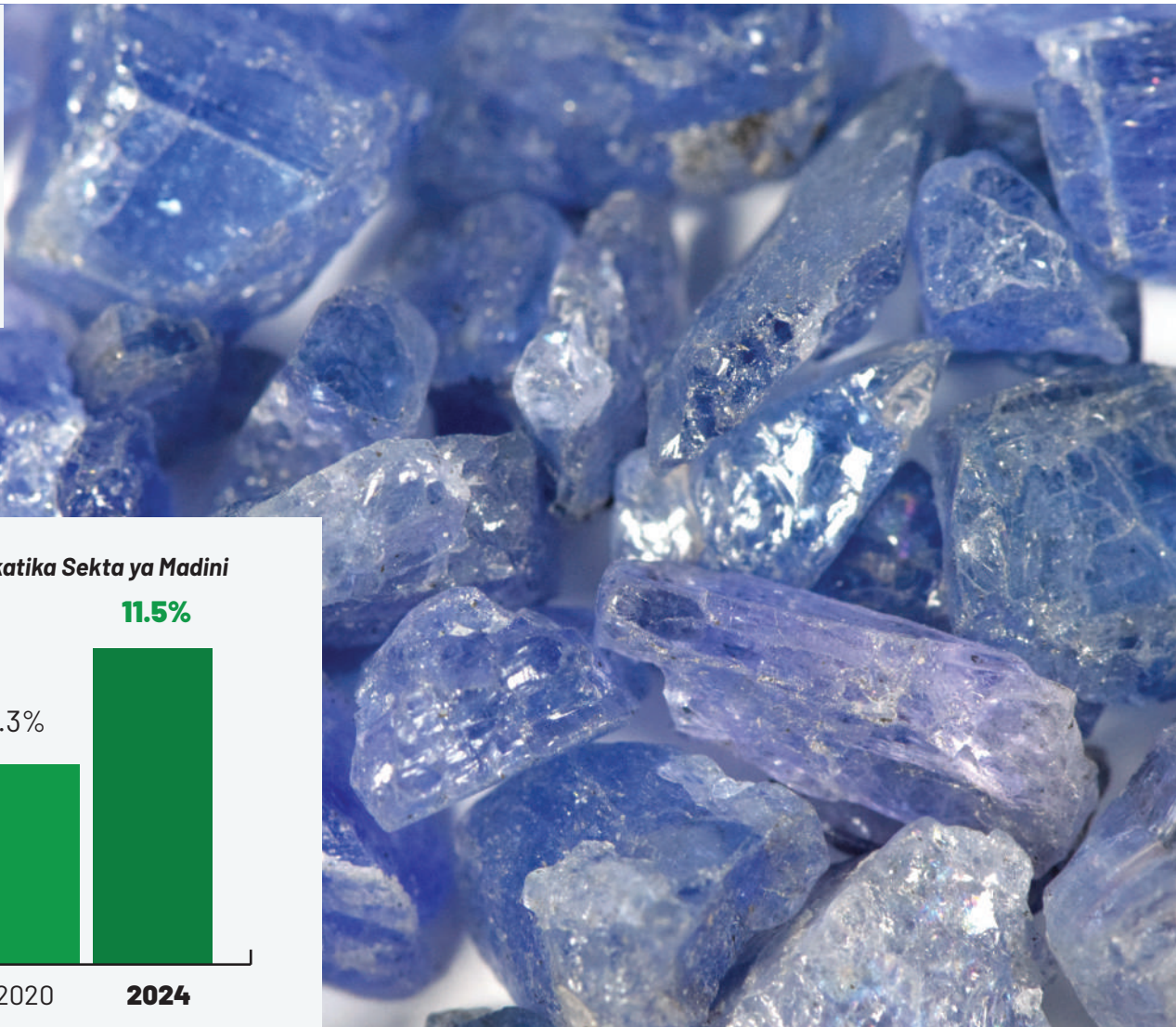
Kuongezeka kwa Mapato
yaliyotokana na sekta ya utalii

2020

2024

Sekta ya Madini

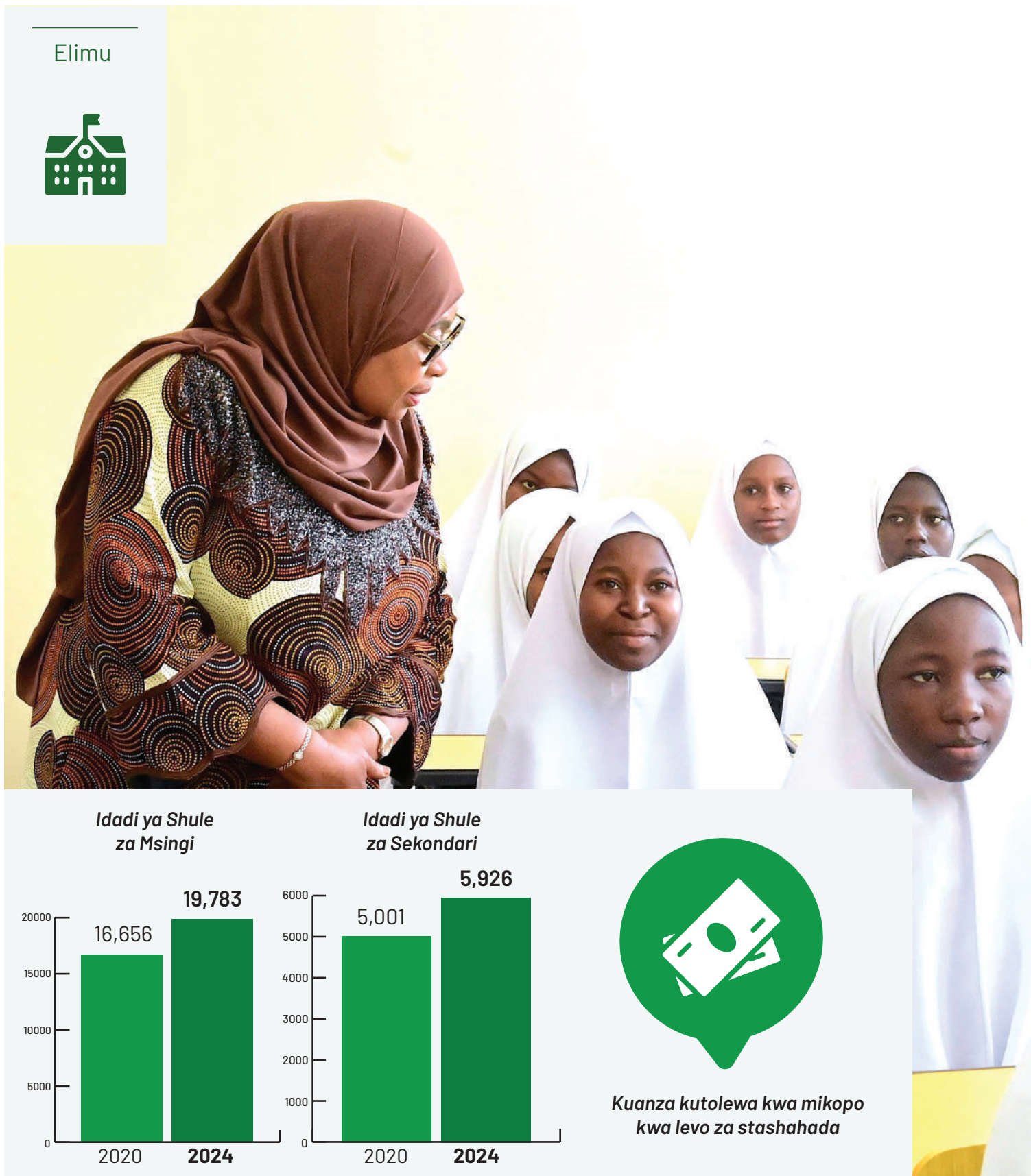

Masoko ya Madini

4. Kuboresha maisha ya watu na ustawi wa jamii.

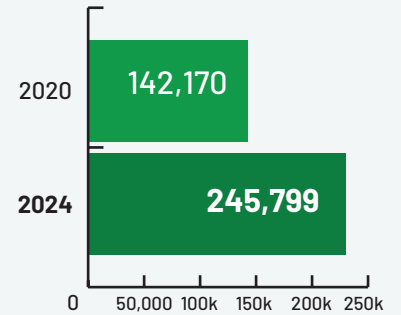
Elimu

Idadi ya Wanufaika wa Mkopo

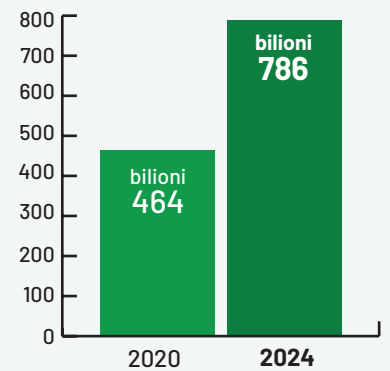
Idadi ya Wanufaika wa mkopo kwa Wanafunzi wa elimu ya juu

Bajeti ya Mikopo Elimu ya juu

Kuongezeka kwa bajeti ya mikopo ya elimu ya juu

Ujenzi wa Vyuo vya Elimu ya Ufundi na Mafunzo ya Ufundi Stadi

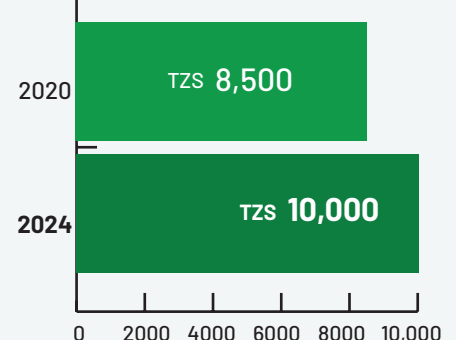
69

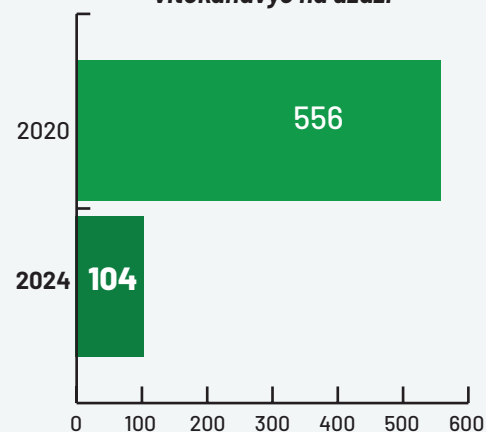
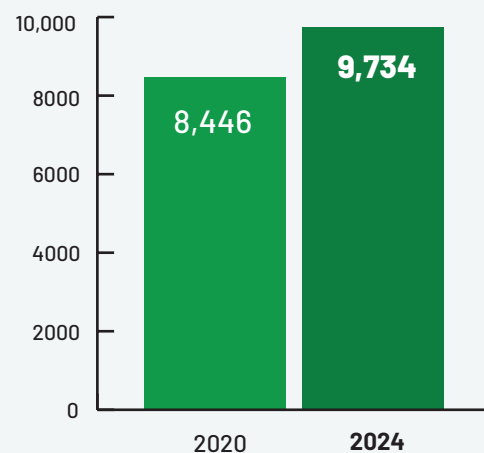
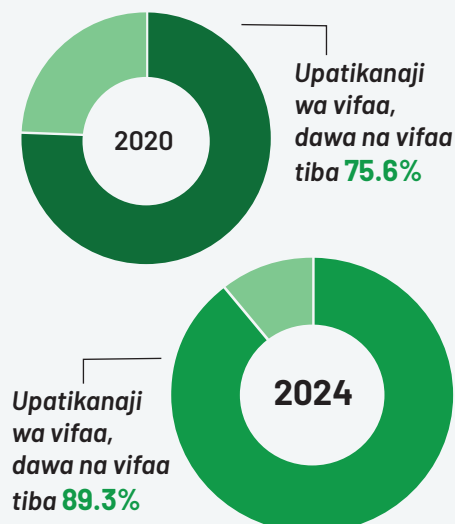
Idadi ya Vyuo vya elimu na ufundi VETA vilivyojengwa

Ongezeko la Mkopo

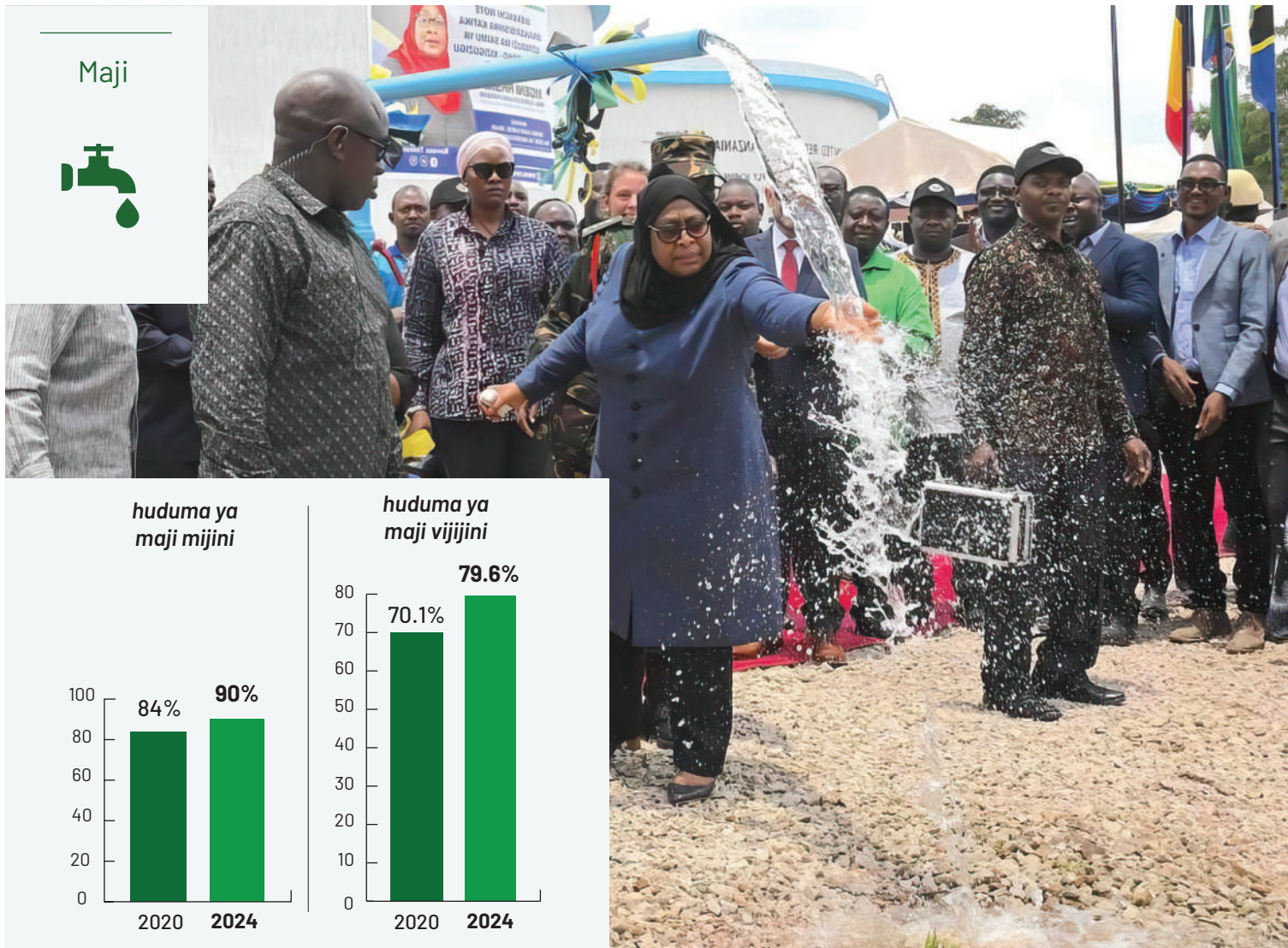

Kuongezeka kwa pesa ya mkopo kwa wanafunzi wa elimu ya juu

Vifo vya
UzaziIdadi ya Vifo
vitokanavyo na uzaziVituo vya
AfyaIdadi ya vituo vya kutolea
huduma za afyaUpatikanaji
Dawa na
Vifaa Tiba

Maji

Mradi wa Maji

5. Kuimarisha Miundombinu ya Kisasa ya Usafiri na Usafirishaji

Treni

17

idadi ya vichwa vipya
vya treni ya umeme

89

idadi ya mabehewa
ya abiria

1,430

idadi ya mabehewa
ya mizigo

10

idadi ya treni mpya
za mchongoko

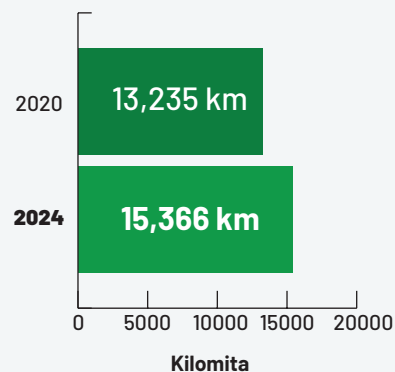
80

idadi ya mabehewa
mapya ya abiria

Barabara

Mtandao wa barabara za lami

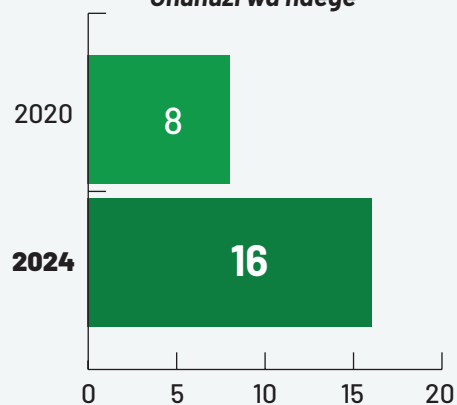
Madaraja

Ndege

Ununuzi wa ndege

Kituo cha Mafunzo ya Marubani

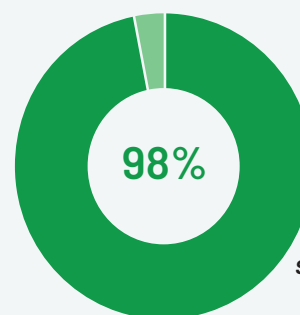

Inapakia

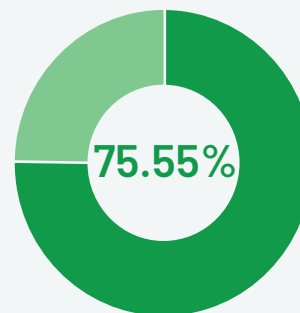
100%

6. Sekta ya Mawasiliano

Huduma za
Mawasiliano

kiwango cha
upatikanaji
wa huduma ya
mawasiliano ya
simu za viganjani

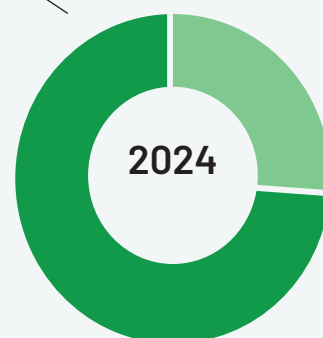
kiwango
cha usajili
wa laini za
simu

Intaneti

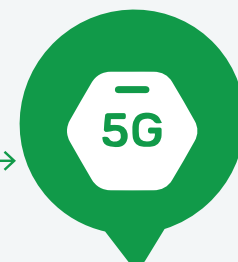

Wateja waliosajili
matumizi ya intaneti

74%

2020

2024

7. Michezo

Viwanja
vya Mpira

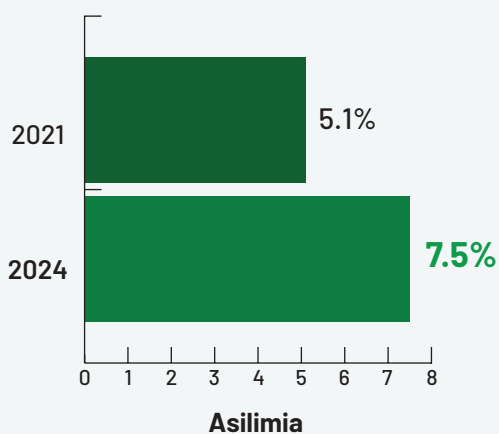
Nchi imefuzu kuwa mwenyeji na mshiriki wa mashindano ya CHAN 2025 na AFCON 2027 ambapo maandalizi yameanza kwa ukarabati na ujenzi wa viwanja vya michezo na mazoezi

1. Kuimarisha Uchumi

Uchumi
wa Nchi

Kiwango cha ukuaji wa uchumi

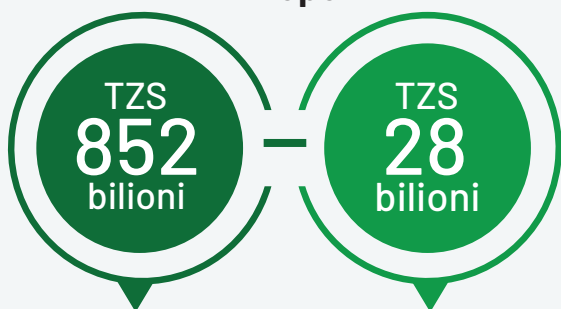

2. Uwezeshaji wa Wananchi Kiuchumi.

Uchumi wa Wananchi

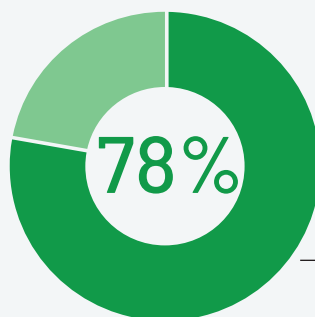
Mikopo

Thamani ya mikopo iliyotolewa na Wakala wa Uwezeshaji kwa Wilaya 11 za Zanzibar

Thamani ya mikopo iliyotolewa na serikali kwa Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF)

Ajira kwa Vijana

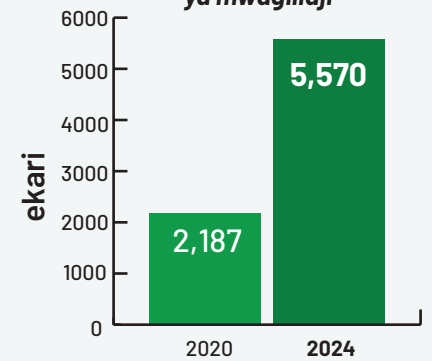
Ajira kupitia sekta rasmi na isiyo rasmi ndani na nje ya nchi

3. Sekta ya Uzalishaji

Uchumi wa Buluu

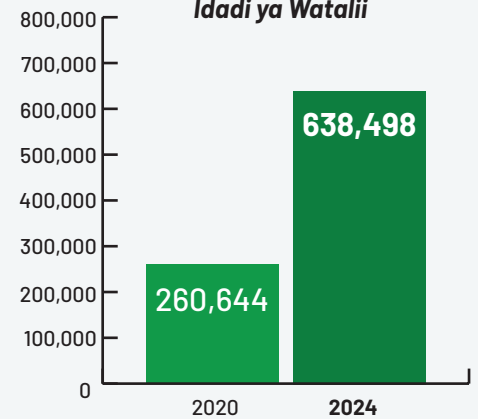

Eneo la
UmwagiliajiEneo lililowekewa miundombinu
ya mwagiliaji

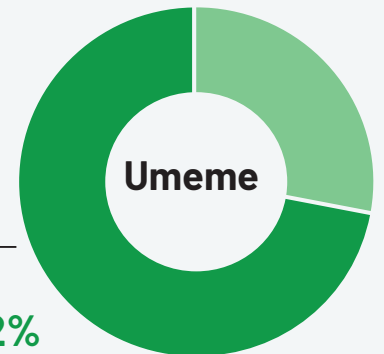
Utalii

Idadi ya Watalii

Nishati

Huduma ya umeme
imeunganishwa katika vijiji 222

Mafuta
na Gesi

4. Miundombinu ya Kiuchumi

Barabara

Urefu wa Barabara
zilizojengwa Unguja
na Pemba

376.8
kilomita

Ujenzi wa Bandari

Bandari ya Malindi

Bandari Kavu Maruhubi

Bandari ya Fumba

Bandari ya Mkoani Pemba

Ukarabati wa Kiwanja cha Ndege (AAKIA)

Masoko

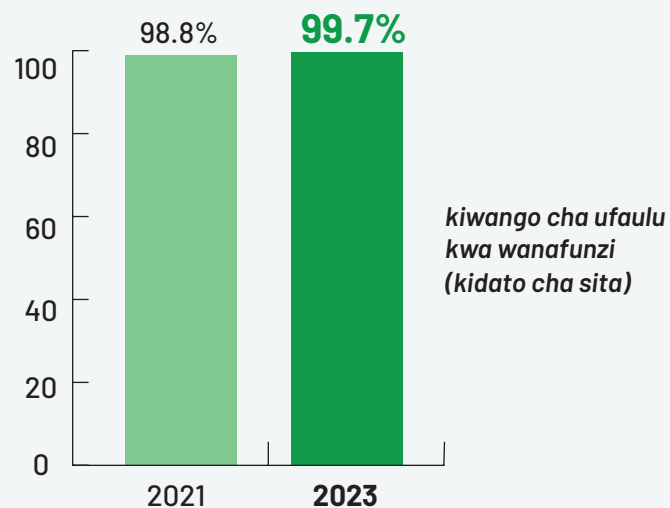
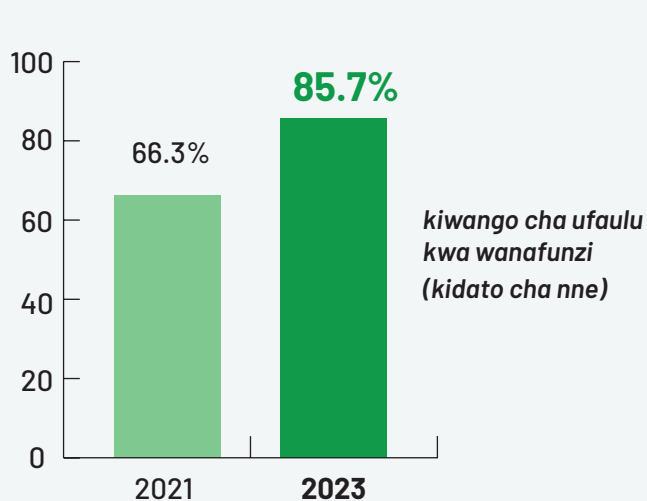

3

Idadi ya Masoko Makubwa yaliyojengwa Mwanakwerekwe, Jumbi na Chuini

5. Kuboresha maisha ya watu na ustawi wa jamii

Elimu

Afya

10

*Idadi ya Hospitali
za kisasa za Wilaya
zilizojengwa*

Hospitali

Maji

huduma
ya maji

88.22%

Shehia zote zinazopokea
huduma ya maji safi na salama

Ukarabati wa Kiwanja cha Mpira Amani pamoja na Ujenzi wa kituo cha mafunzo ya mpira kwa vijana Suluhu Academy, Kizimkazi

SURA
02.

*Ahadi na Maelekezo
ya CCM 2025-2030*

LENGO KUU LA ILANI YA CCM

Kukuza uchumi na kuimarisha ustawi wa wananchi.

MAFANIKIO YA CCM

1

Kuchochea mapinduzi ya uchumi wa kisasa, fungamanishi, jumuishi na shindani uliojengwa katika msingi wa kuongeza thamani rasilimali zinazozalishwa nchini;

2

Kuongeza fursa za ajira kwa vijana, kuongeza kipato kwa wananchi na kupunguza umaskini;

3

Kuboresha maisha ya watu na ustawi wa jamii;

4

Kuendelea kuimarisha miundombinu ya usafiri na usafirishaji;

5

Kukuza na kuimarisha matumizi ya sayansi na teknolojia katika shughuli za kiuchumi na kijamii;

6

Kudumisha demokrasia na utawala bora;

7

Kuendelea kudumisha amani, utulivu na usalama

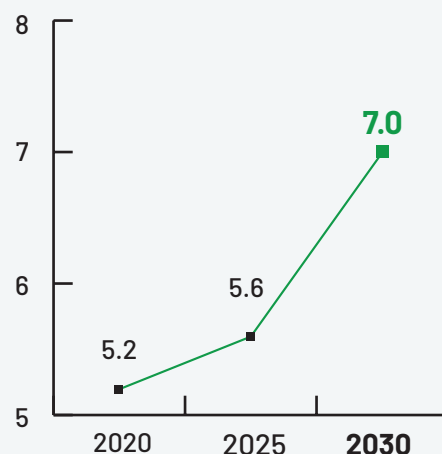
8

Kudumisha utamaduni wa taifa, na kukuza sanaa na michezo.

A. Kuchochea Mapinduzi ya Uchumi wa Kisasa, Fungamanishi, Jumuishi na Shindani

Kuimarisha ukuaji jumuishi wa uchumi

Kuimarisha ukuaji jumuishi wa uchumi: kukuza uchumi kwa wastani kwa mwaka

Kuimarisha sekta binafsi

Kuanzisha Mfuko Maalum wa kuwezesha upatikanaji wa mitaji, hususan wajasiriamali wa biashara ndogo, za kati, na kampuni changa

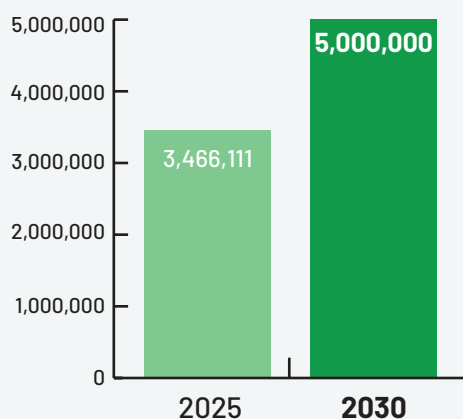

Sekta za kimageuzi za uzalishaji

Miundombinu ya Umwagiliaji

Kuongeza miundombinu ya umwagiliaji itakayoongeza eneo la kilimo cha umwagiliaji

Kuongeza Tija katika Kilimo

Kuimarisha upatikanaji wa mbegu bora na kwa bei nafuu na kutoa ruzuku ya pembejeo

Vituo vya Ukodishaji Zana za Kilimo

Kuanzisha vituo vya ukodishaji zana za kilimo pamoja na kununua na kusambaza zana za kilimo

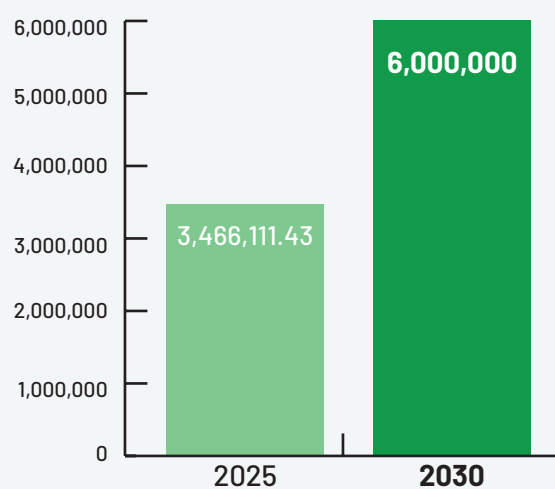
10,000

Idadi ya Matrika yatakayotolewa kwa mkopo

Kuimarisha Ufugaji na Uvuvi wa Kisasa

Kutenga, kupima na kumilikisha kwa wafugaji maeneo ya shughuli za ufugaji kutoka ekari **3,466,111 (2025)** kwenda **ekari 6,000,000 (2030)**

Mitaji na Mikopo

Kuwezesha upatikanaji wa mitaji/ mikopo na vifaa kwa wavuvi na wakuzaji viumbe maji, vyama vya ushirika na wawekezaji

Kuimarisha Ujenzi wa Uchumi wa Viwanda

Kuendeleza Viwanda saba (07) vya (National Steel, Nachingwea Cashew nuts, Mafuta Ilulu, TPL Mbeya, TPL Shinyanga, Sawmill na Mwanza Tannery)

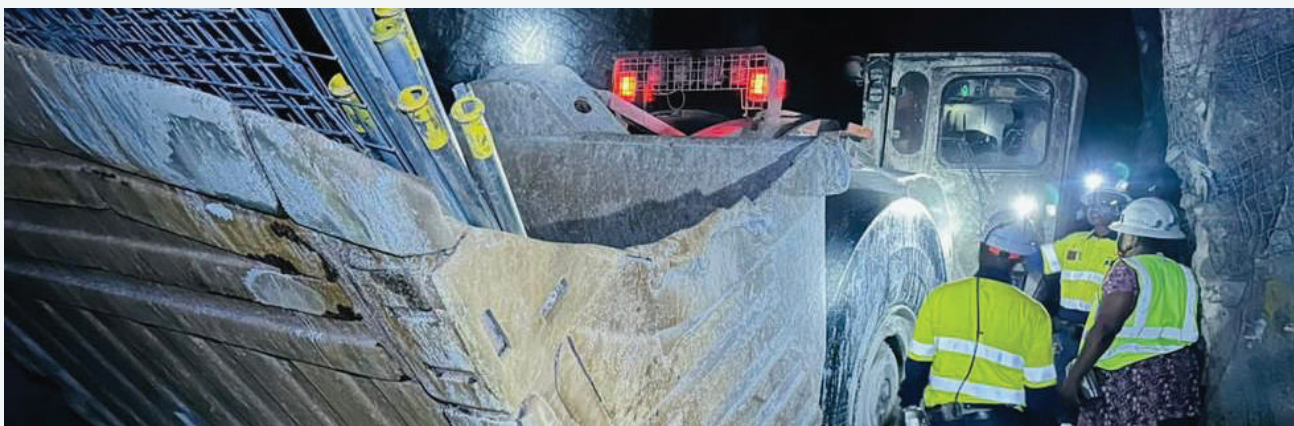

Sekta ya Uzalishaji Viwandani

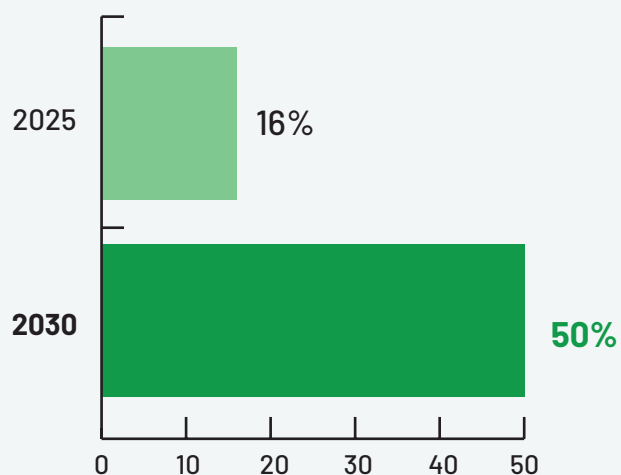
Kuongeza Sekta ya uzalishaji
viwandani kufikia **asilimia 9**
kwa mwaka kufikia 2030

*Kiwango cha Uzalishaji
viwandani kufikia 2030*

Kuendelea Kuikuza Sekta ya Madini

Kufanya utafiti zaidi wa maeneo
yenye madini na kuongeza eneo
lililopimwa, ili kukuza sekta ya
madini kutoka **16% mwaka 2025**
hadi kufikia **50% mwaka 2030**

Wachimbaji Madini

Kutenga maeneo maalum
ya wachimbaji wadogo wa
madini, kuwapatia leseni na
kuwaendeleza

Kuimarisha Ujenzi wa Uchumi wa Viwanda

Kuifanya Tanzania kuwa kituo cha
uuzaji wa madini katika ukanda wa
Afrika Mashariki na Kati pamoja na
kuimarisha masoko ya madini na
vito ikiwemo Tanzanite kwa kujenga
jengo la Tanzanite Exchange Centre
(TEC) katika eneo la Mirerani,
Wilayani Simanjiro

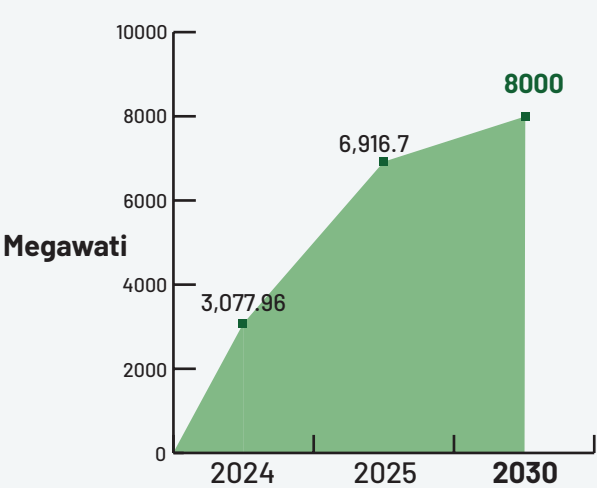
Kuimarisha Upatikanaji wa Umeme

Kukamilisha usambazaji
wa umeme katika vitongoji
vyote nchini

Uzalishaji Umeme

Kuimarisha uzalishaji wa umeme

Upatikanaji Umeme

Kuhakikisha upatikanaji wa umeme wa uhakika

Kuimarisha Matumizi Endelevu ya Ardhi

Kuandaa mipango ya matumizi ya ardhi ya vijiji na miji kwa kusajili na kumilikisha hatimiliki

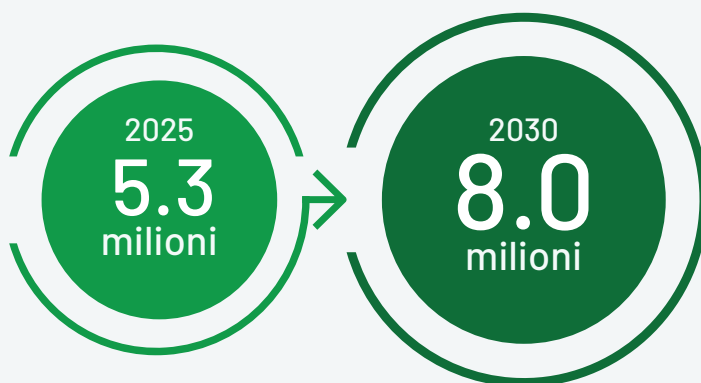
Maeneo ya Ardhi

Kutenga na kulinda maeneo ya ardhi ya kilimo kwa wakulima na malisho ya mifugo

Kuimarisha Sekta ya Utalii

Kuimarisha mikakati ya kutangaza na kuvutia watalii wa ndani na nje ya nchi.

*Kiwango cha Idadi ya watalii
kwa mwaka kufikia 2030*

Viwanja vya Ndege

Uboreshaji viwanja vya Ndege katika mbuga za wanyama na maeneo ya utalii ikiwemo Mikumi na Serengeti

B. Kuongeza fursa za ajira kwa vijana, kuongeza kipato kwa wananchi na kupunguza umaskini:

Ajira kwa Vijana

Kuzalisha idadi ya ajira kwa vijana katika sekta rasmi na isiyo rasmi.

8.5
milioni

Kiwango cha
Idadi ya ajira
kufikia 2030

Vituo vya Uwezeshaji Kiuchumi

Kuanzisha vituo vya uwezeshaji kiuchumi katika mikoa ili kusogeza huduma kwa wananchi na kuimarisha utekelezaji wa Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini (TASAF).

C. Kuboresha maisha ya watu na ustawi wa jamii

Elimu

Kuongeza fursa za elimu kwa kuendelea kutoa elimu bila ada kuanzia elimu ya msingi hadi sekondari

Maslahi Walimu

Kupitia upya maslahi ya walimu na kuyaboresha ipasavyo ikiwa ni pamoja na ujenzi wa ofisi na nyumba za walimu

Elimu ya Ufundi

Kuimarisha elimu ya ufundi na mafunzo ya ufundi stadi kwa kujenga vyuo vipya vya elimu ya ufundi na mafunzo ya ufundi stadi na polytechnics

65

Vituo vipya vya elimu ya ufundi na mafunzo ya ufundi stadi

Afya

Kuwezesha wananchi wote kujiunga na huduma ya bima ya afya

Maji

Kuongeza idadi ya kaya zilizofikiwa na huduma za maji safi na salama kwa asilimia isiyopungua **90**

Mpango wa Taifa wa Maji

Kuandaa na kutekeleza Mpango Kabambe wa Taifa wa Maji na kuendelea na utekelezaji wa mtandao wa Taifa (National Water Grid) wa kusambaza maji kwa kutumia vyanzo vikubwa vya maji vya uhakika ikiwemo kujenga mradi wa kuchukua maji kutoka Ziwa Victoria kwenda katika miji ya Singida na Dodoma

Kukamilisha mradi wa maji wa miji 28

Kukamilisha mradi wa maji Kiwira - Mbeya

Kuendelea na utekelezaji wa miradi ya maji katika Ziwa Tanganyika, Victoria na Nyasa

Mradi wa maji wa Kidunda

Kuchimba visima na mabwawa

Makazi ya Watu

Kupunguza gharama za vifaa
vya ujenzi ili kuwezesha
wananchi hususani wa
kipato cha chini kujenga
nyumba bora za kisasa na
kwa gharama nafuu

Kuboresha Makazi

Kuendelea kuboresha makazi
mijini kwa kuhakikisha makazi,
nyumba na majengo yote
yanarasimishwa kwa kupimwa,
kupangwa, na kumilikishwa

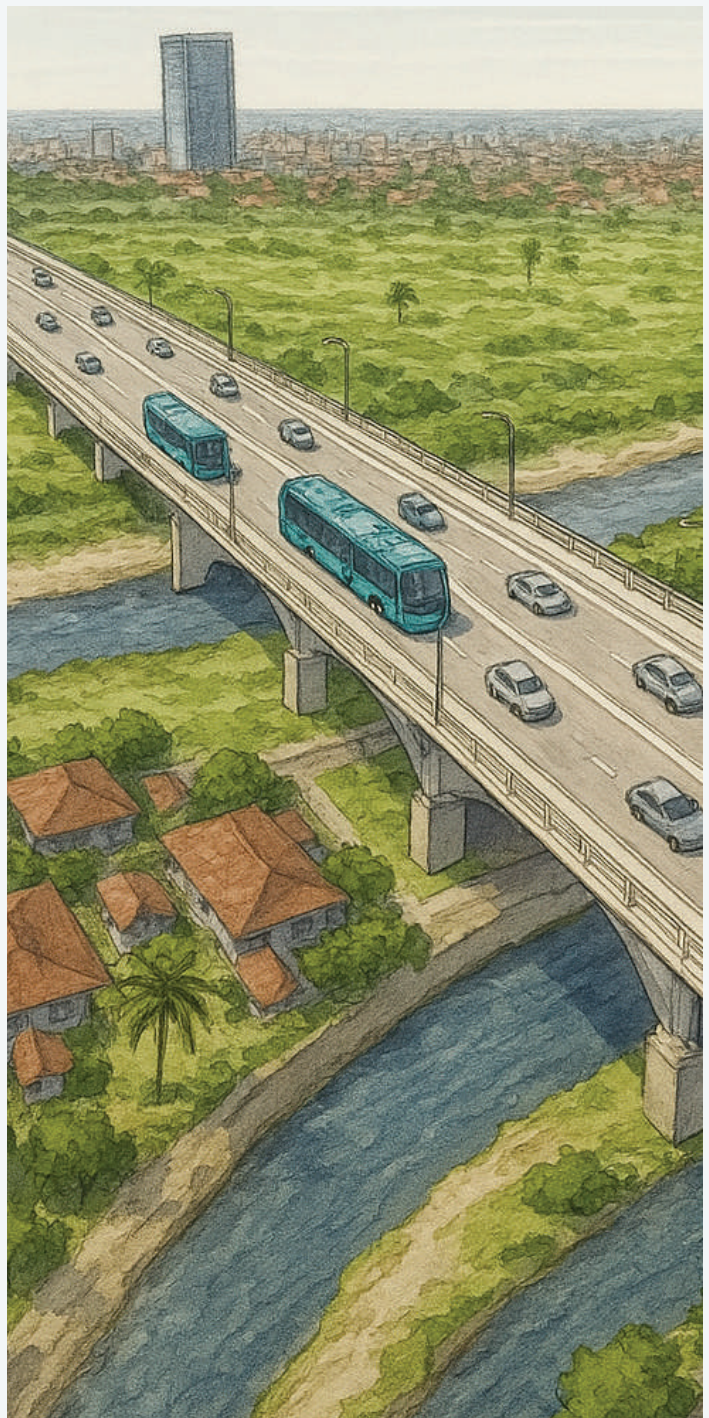
D. Kuendelea kuimarisha miundombinu ya usafiri na usafirishaji

Barabara na Madaraja

Kuunganisha kwa kiwango cha lami barabara za makao makuu ya mikoa na wilaya

Kuhakikisha kuwa barabara zote za vijijini zinakarabatiwa na kujengwa, ili ziweze kupitika katika kipindi chote cha mwaka

Kuanza ujenzi wa barabara za juu (flyovers) katika makutano ya barabara katika maeneo ya Morocco, Mwenge, Magomeni na Tabata, Jijini Dar es Salaam

Kukamilisha miradi ya ujenzi wa madaraja inayoendelea ikiwemo madaraja ya Malagarasi Chini (Kigoma), Mkenda (Ruvuma), Godegode (Dodoma), Mzinga (Dar es Salaam), Simiyu (Mwanza), Nzali (Dodoma), Ugalla (Kigoma), Sanza (Singida), Mitomoni (Ruvuma), Malagarasi Juu (Kigoma), Mkundi (Morogoro), Pangani (Tanga), Kalebe (Kagera), na Mto Msimbazi eneo la Jangwani (Dar es Salaam)

Ujenzi wa barabara kubwa za kuunganisha mikoa na nchi jirani ikiwemo barabara ya njia nne ya Igawa – Uyole – Songwe – Tunduma (km 218), barabara ya Kibaoni – Majimoto – Inyonga (km 162), barabara ya Tarime – Mugumu (km 87), barabara ya Geita – Bukoli – Kahama (Busoka) km 133.9, barabara ya Mabokweni – Maramba – Bombo Mtoni – Umba hadi Same (278km)

Kuendelea na ujenzi wa miundombinu ya mabasi yaendayo Haraka (BRT) Awamu ya IV – VI katika barabara za Ali Hassan Mwinyi – Morocco – Mwenge – Tegeta na Mandela kuanzia makutano ya Ubungo na Bandari, makutano ya Mandela/Tabata – Tabata Segerea na Tabata – Kigogo

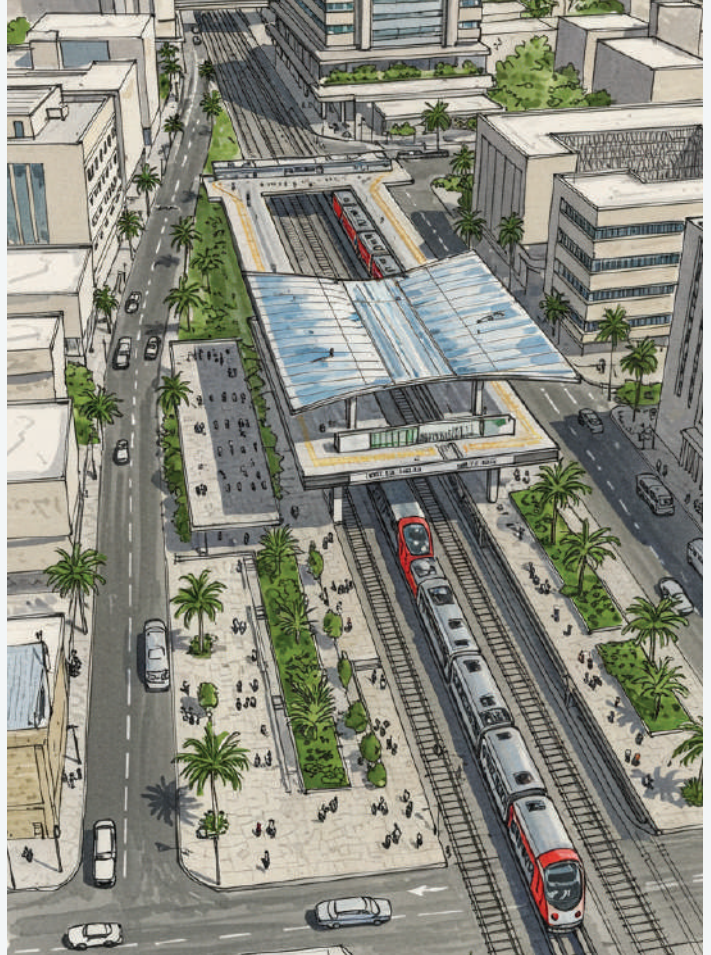

Reli

Ujenzi wa reli ya Standard Gauge Mwanza - Isaka (km 341), Makutupora - Tabora (km 368), Tabora - Isaka (km 165), Tabora-Kigoma (506), Uvinza- Musongati (km 156.6)

Kujenga reli na kuweka usafiri wa treni za mijini (Metro) katika majiji ya Dar es Salaam na Dodoma ili kupunguza msongamano na kurahisisha usafiri

Kujenga reli ya kisasa ili kuunganisha Bandari ya Tanga kuelekea Arusha hadi Musoma (km 1,108)

Bandari

Kujenga bandari mpya ya Bagamoyo

Kuboresha bandari za Dar es Salaam, Mtwara, Tanga, Kigoma, Kalema, Musoma na bandari kavu katika eneo la Kurasini - Dar es Salaam, Kwala - Pwani na Ihumwa - Dodoma

Meli

Kukarabati meli zilizopo katika maziwa makuu na kujenga meli mpya za mizigo na abiria katika Ziwa Tanganyika, Ziwa Victoria, Ziwa Nyasa na Bahari ya Hindi

Usafiri wa Anga

Kuendelea kuimarisha Shirika la Ndege Tanzania kwa kununua **ndege nane**

8
Idadi ya ndege zitakazonunuliwa

E. Kukuza Matumizi ya Sayansi na teknolojia

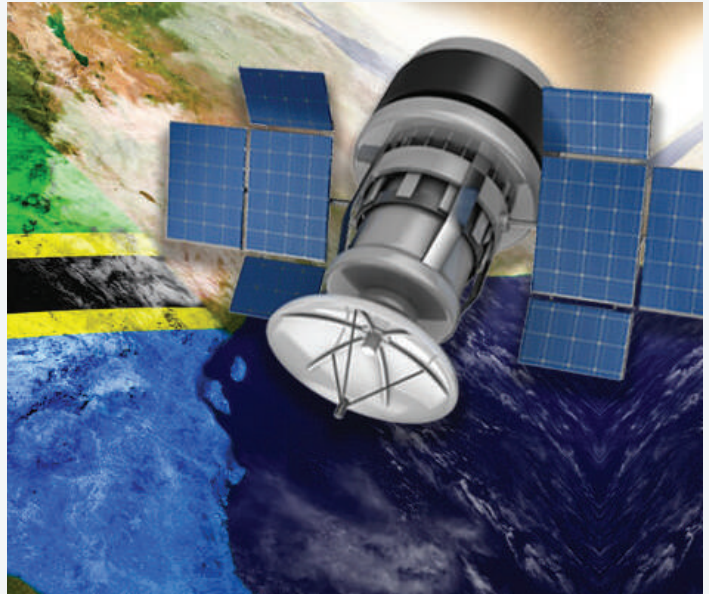
Sayansi na Teknolojia

Kuandaa na kutekeleza mkakati maalum wa kutumia teknolojia zinazoibukia ikiwemo akili unde, matumizi ya roboti, setilaiti, block chain kuimarisha ufanisi na tija katika uzalishaji na utoaji wa huduma

Kuunda na kurusha Satelaiti za kimkakati katika orbit za anga za juu kwa ajili ya matumizi mbalimbali ikiwemo mawasiliano, ufuatiliaji wa hali ya hewa, na uchunguzi wa sayari

Kuongeza wigo wa wananchi wa vijijini kutumia teknolojia ya habari ili kunufaika na fursa zitokanazo na shughuli za uzalishaji kiuchumi na kijamii

F. Kudumisha Utamaduni wa Taifa, na Kukuza Sanaa na Michezo

Utamaduni

Kuongeza jitihada za kuitangaza lugha ya Kiswahili kimataifa

Ujenzi wa Eneo Changamani la Utamaduni

Sanaa za Maonesho

Kuweka mfumo imara wa kulinda hakimiliki za wasanii kwa kuimarisha sheria za hakimiliki ili kuhakikisha wasanii wananufaika na kazi za sanaa

Kujenga studio za uzalishaji wa filamu zinazotumia teknolojia na vifaa vya kisasa

Kujenga kituo kikubwa cha burudani (arena) kwa ajili ya maonesho ya kazi za Sanaa na burudani nyingine kitaifa na kimataifa

Michezo

Kuanzisha na kuendeleza shule za michezo (sports academies) kwa lengo la kuandaa wana michezo wa leo na baadaye

Kujenga viwanja vya kisasa vya michezo vyenye viwango vya kimataifa ikiwemo FIFA na Olympic (*AFCON City - Arusha*)

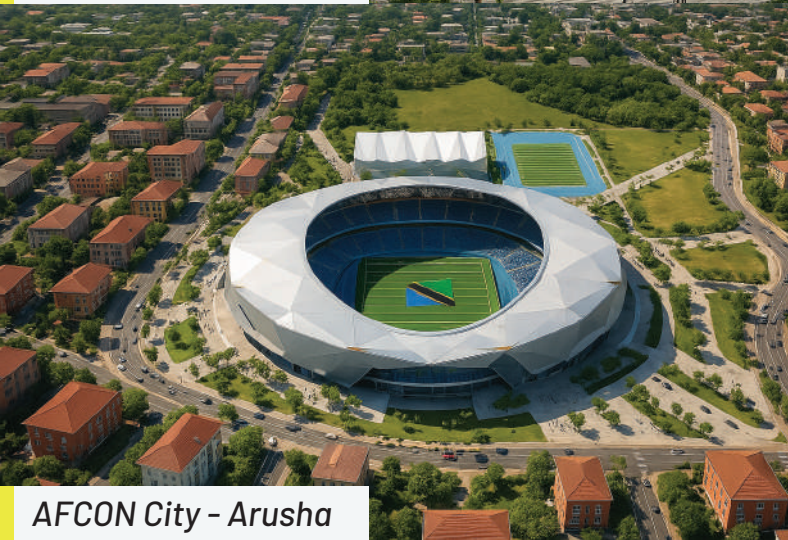

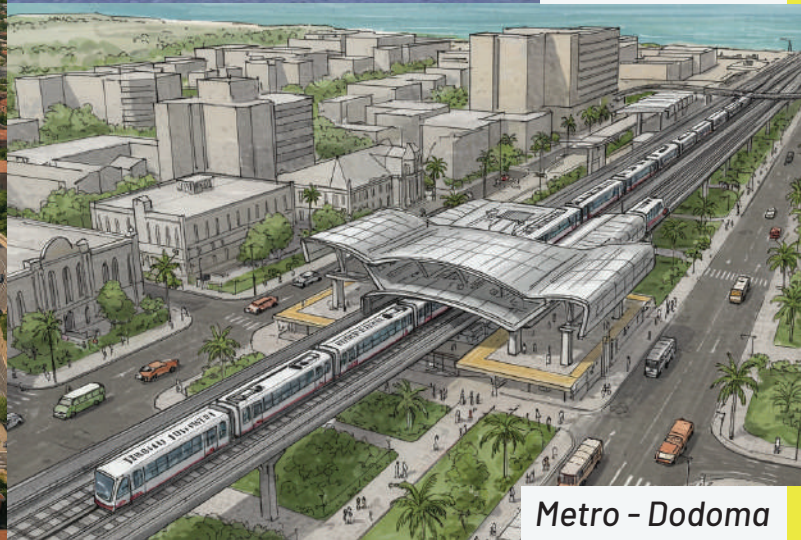
Kawe - Dar es salaam

SGR - Mwanza

AFCON City - Arusha

Metro - Dodoma

SURA
03.

*Mazingatio Maalumu
ya Ilani Kuhusu
Zanzibar*

Lengo Kuu la Ilani ya CCM Zanzibar

Kukuza uchumi jumuishi kwa maendeleo endelevu na ustawi wa Wazanzibari wote

Vipaumbele vya Ilani ya CCM Zanzibar

- a. Kuendelea kuwaunganisha Wazanzibari na kudumisha umoja, amani, utulivu, ushirikiano, maridhiano na uvumilivu;
- b. Kujenga uchumi imara ambao utazingatia usawa na kunufaisha maeneo yote ya Zanzibar;
- c. Kuimarisha upatikanaji wa ajira kwa vijana kwa kuzalisha angalau ajira 350,000 kwenye sekta rasmi na isiyo rasmi ifikapo mwaka 2030;
- d. Kuhakikisha uhakika wa chakula kwa kuanzisha hifadhi ya Taifa ya chakula na kuongeza uzalishaji wa ndani;
- e. Kuimarisha uwezeshaji wa wananchi kiuchumi kwa kuendelea kutoa mikopo, kushajihisha matumizi ya teknolojia na mafunzo ya umahiri;
- f. Kuanzisha Makaazi bora na upendezeshaji wa miji kwa kuzingatia teknolojia mpya ya ujenzi, mipango miji na mipango ya usafi wa mazingira pamoja na udhibiti wa taka;
- g. Kuanzisha hifadhi ya kitaifa ya mafuta (petrol na dizeli) Zanzibar kwa lengo la kuhakikisha upatikanaji endelevu wa mafuta na kupunguza athari za mabadiliko ya bei;
- h. Kuweka vivutio maalumu vya kushajihisha uwekezaji wa sekta binafsi katika sekta kuu za uchumi ikiwemo uchumi wa buluu, viwanda, kilimo, na huduma;
- i. Kuendelea kuimarisha upatikanaji wa huduma za jamii ikiwemo elimu, maji, na umeme; na
- j. Kuimarisha hifadhi ya jamii kwa wote.

Mazingatio Maalumu ya Ilani Kuhusu Zanzibar Maeneo Makuu ya Utekelezaji

- a. Kuchochea Mapinduzi ya Uchumi wa Kisasa na Endelevu
- b. Kuongeza Fursa za Ajira, Kipato na Kupunguza Umaskini
- c. Kuchochea Mapinduzi ya Kidijitali
- d. Huduma za Habari na Mawasiliano
- e. Kuboresha Maisha ya Watu na Ustawi wa Jamii
- f. Kuimarisha Miundombinu ya Usafiri na Usafirishaji

A. Kuchochea Mapinduzi ya Uchumi wa Kisasa na Endelevu

Mfumuko wa Bei

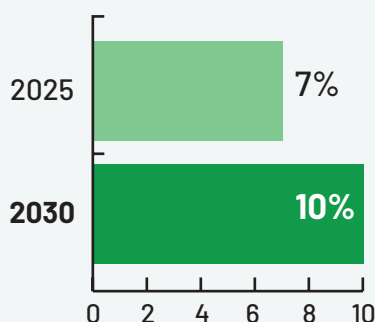
Kudhibiti kasi ya mfumuko wa bei na kuwa chini kwa mwaka.

Kiwango cha mfumuko wa bei kupungua

Pato la Taifa

Kuongeza ukuaji wa pato la taifa kwa mwaka

Fursa za Ajira

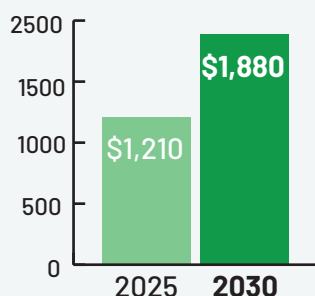
Kuzalisha fursa mpya za ajira kwa vijana

Idadi ya Fursa za Ajira

Kipato cha Mtanzania

Kuongeza kipato cha Mtanzania kwa Dola za Marekani kwa mwaka

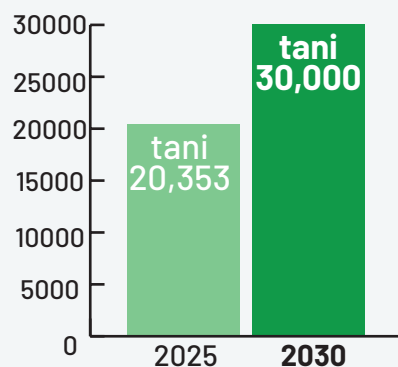

Sekta za kimageuzi za uzalishaji - Zanzibar

Kilimo

Uzalishaji wa
karafuu na
makonyo

Mifugo

Kutoa mkopo ya ng'ombe
wawili kwa vijana kila
mkoa kwa kila mwaka

60

Idadi ya vijana
watakaopokea mkopo

Misitu na Maliasili

Kuwa na Zanzibar ya
kijani kwa kupanda miti
ya aina mbalimbali

5
milioni

Idadi ya Miti kupandwa

Ushirika

Kutoa mafunzo
kwa Vyama Vya
Ushirika

2,500

Idadi ya Vyama
vitavyopokea mafunzo

Nishati

Kuijenga Bohari
ya Gesi yenye
ujazo Mkubwa

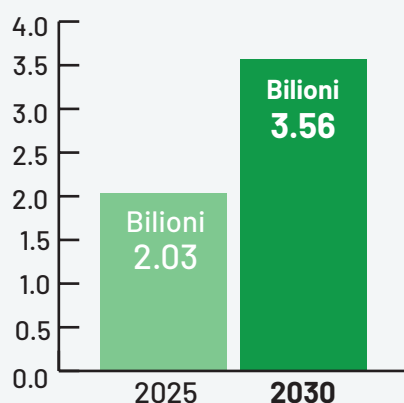
tani
1,500

Ujazo wa Bohari ya Gesi

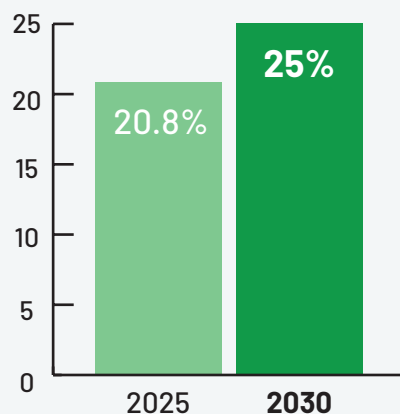
Biashara

Kuongeza thamani ya Biashara (trade value) kwa Zanzibar

Viwanda

Kuongeza mchango wa sekta ya viwanda katika pato la Taifa

Ardhi

Kuanzisha na kuimarisha mifumo ya kielektroniki kwa lengo la kurahisiha upatikanaji wa huduma za ardhi

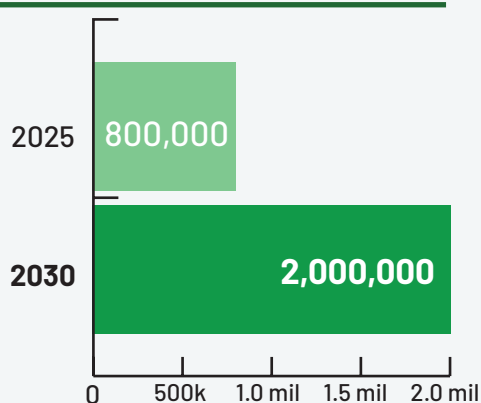

Ukuaji wa Uchumi wa Buluu

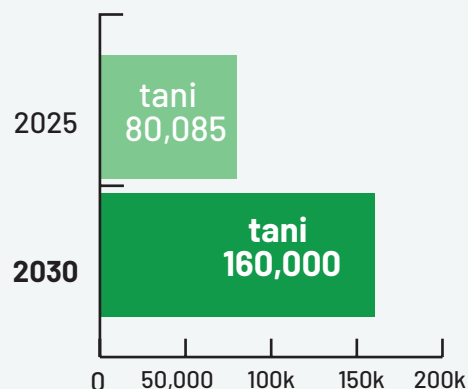
Utalii

Uzalishaji wa
karafuu na
makonyo

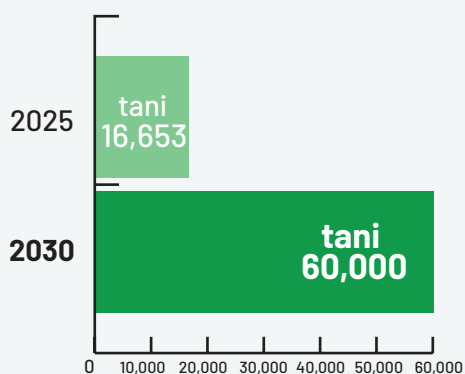
Uvuvi

Kuongeza
uzalishaji wa
samaki hadi
kufikia 2030

Kilimo cha Mwani

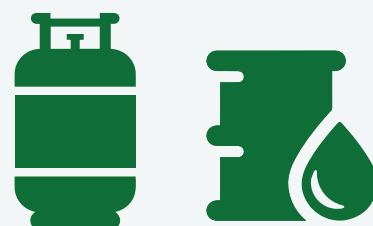
Kuongeza
uzalishaji wa
zao la mwani

Mafuta na Gesi Asilia

Kuendeleza utafiti na uchimbaji
wa mafuta na gesi asilia

Kujenga kituo cha kudumu cha
kuhifadhi taarifa na sampuli za
mafuta na gesi asili eneo la Fumba.

Bandari

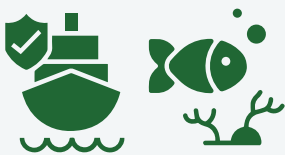
Kuendelea na ujenzi wa bandari jumuishi katika maeneo ya Mangapwani

Usafiri wa Baharini

Kuanzisha usafiri wa teksi za baharini kwa ajili ya kutoa huduma za usafiri kwa wananchi na watalii

Usimamizi wa Bahari

Kuweka Miongozo na Mipango endelevu ya Matumizi ya Bahari (Marine Spatial Plan)

Kuimarisha ulinzi na usalama wa watumiaji wa bahari na mali zao

Uhifadhi na Urithi wa Kale

Kuandaa mpango maalum wa uhifadhi na kuendeleza urithi wa asili, majengo ya kihistoria na tamaduni za Zanzibar

15%

Asilimia ya Hifadhi za Mali za Urithi wa kihistoria

B. Kuongeza Fursa za Ajira, Kipato na Kupunguza Umaskini

Wahitimu

Kuendeleza programu za kujenga umahiri kwa wahitimu

Fursa za Ajira

Kulinda fursa za ajira kwa vijana wazawa na kuwajengea uwezo wa kuajirika

Sekta Binafsi

Kuandaa programu za kuwavutia wawekezaji na sekta binafsi ili kuajiri vijana

Ajira Mpya

Kuanzisha ajira mpya kwa wananchi wa Zanzibar hasa vijana katika sekta rasmi na zisizo rasmi Unguja na Pemba

350,000

Idadi ya
Ajira Mpya
kwa Vijana

C. Kuchochea Mapinduzi ya Kidijitali

Maendeleo ya Sayansi na Teknolojia, Uchumi wa Kidijitali na Ubunifu

Maendeleo ya Sayansi na Teknolojia:

Kuendesha mafunzo ya matumizi ya kidijitali katika sekta za sanaa, mitindo, na bidhaa za kitamaduni

Kuimarisha miundombinu ya TEHAMA na matumizi ya teknolojia mpya

Uchumi wa Kidijitali na Uvumbuzi

Matumizi bora ya teknolojia za kidijitali ili kuongeza ufanisii wa huduma za serikali.

Kupanua matumizi ya maudhui ya kidijitali na bidhaa za kitamaduni ili kuongeza mvuto kwa watalii na kukuza uchumi wa kidijitali.

Utafiti na Ubunifu

Kuongeza idadi ya watafiti na kuhakikisha matokeo ya tafiti yanatumika katika mipango na maamuzi ya serikali.

Kuhakikisha vyuo vya elimu ya ufundi, kati na juu vinaanzisha vituo atamizi

D. Huduma za Habari na Mawasiliano

Kuimarisha Mawasiliano na Upatikanaji wa Habari

Upatikanaji wa Habari

Kuboresha huduma za vyombo vya habari ili habari ziwafikie wananchi wote

Kuimarisha Tume ya Utangazaji ili kuongeza ufanisi wa utoaji wa huduma.

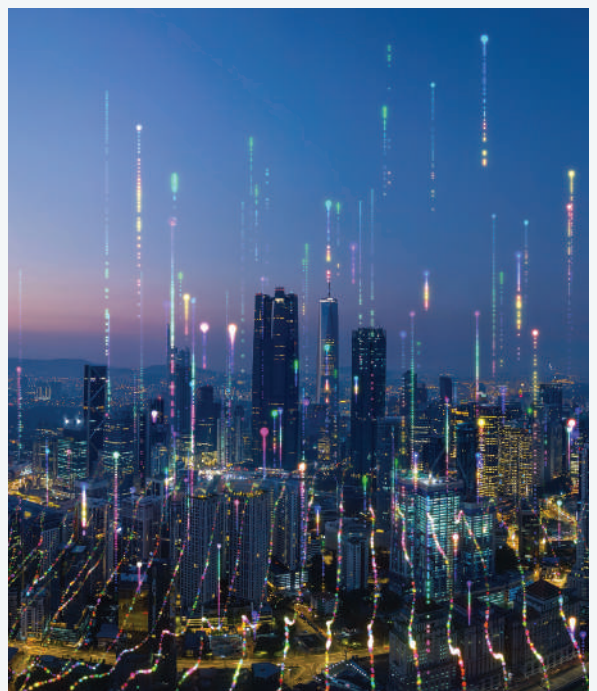

Mawasiliano

Kuanzisha mji wa kidigitali (Smart City) katika Fumba na kuiunganisha Zanzibar na mkonga wa kimataifa (International Gateway)

Kuimarisha mfumo wa Serikali Mtandao (e-Governance) ili kuongeza ufanisi wa utoaji huduma na kuhakikisha wananchi wote wanapatiwa anuani za makaazi kwa matumizi ya kijamii na kiuchumi.

E. Kuboresha Maisha ya Watu na Ustawi wa Jamii

Malengo Makuu katika Kuboresha Ustawi wa Jamii

Elimu

Lengo ni kujenga uwezo wa kitaaluma, ufundi, na ujuzi kwa wananchi wa Zanzibar.

Afya

Lengo ni kuboresha ustawi wa jamii na kupunguza vifo vinavyotokana na magonjwa yanayozuilika.

Maji

Lengo ni kuhakikisha upatikanaji wa uhakika wa maji safi, na salama

Makundi Maalum

Lengo ni kuhakikisha usawa na haki kwa kila mtu katika jamii, wakiwemo watu weye ulemavu, wanawake na watoto.

Hifadhi ya Jamii kwa Wote

Lengo ni kupunguza ugumu wa maisha, kuwainua wananchi kiuchumi kupunguza umasikini, kuleta utulivu na ustawi wa jamii.

Maendeleo ya Mipango Miji, Nyumba na Makazi

Lengo ni kujenga uwezo wa kitaaluma, ufundi, na ujuzi kwa wananchi wa Zanzibar.

Utamaduni, Sanaa na Michezo

Kuendelea kuhifadhi na kuendeleza urithi wa Kiswahili, historia, sanaa na utamaduni wa Mzanzibari; Kukamilisha maandalizi ya nchi kuwa mwenyeji wa mashindano ya mpira wa miguu Barani Afrika (AFCON-2027) kwa kujenga na kuimarisha miundombinu ya michezo, kuhamasisha na kuboresha miundombinu wezeshi.

F. Kuimarisha Miundombinu ya Usafiri na Usafirishaji

Malengo Makuu katika kuimarisha miundombinu ya usafiri na usafirishaji

Usafiri wa Anga na viwanja vya Ndege

125,056

Kuongeza idadi ya safari za ndege zinazolingia na kutoka nje kwa mwaka

Idadi ya Safari za ndege kwa mwaka

Kuendeleza ujenzi wa kiwanja cha ndege cha Pemba ikiwemo kuongeza urefu wa njia ya kurukia ndege (run way), pamoja na ujenzi wa jengo jipya la abiria

2,500

Urefu wa njia ya kurukia ndege

Kuendeleza ujenzi wa uwanja wa ndege wa Nungwi;

70

Kujenga uwanja wa ndege wa Paje utakaohudumia ndege ndogo za abiria

Idadi ya abiria watakaobebwa na ndege ndogo

Usafiri wa Ardhini na Miundombinu ya Barabara

Kujenga barabara ya Tunguu – Makunduchi (km 48), Fumba – Kisauni (km 12), Mkoani – Chake (km 43.5) na Barabara ya Utalii Nungwi (km 12)

Kujenga
barabara za
ziada (feeder)

275.9
kilomita

*Umbali wa
Barabara za
Ziada*

Kuendelea
kujenga
barabara za
mijini

100.9
kilomita

*Umbali wa
Barabara za
Mjini*

Kuendelea
kujenga
barabara
za vijijini

80
kilomita

*Umbali wa
Barabara
za Vijijini*

KAZI NA UTU, TUNASONGA MBELE